

SLOVENSKI NAROD.

izhaja vsak dan svečer, izimski nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemam za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poštnina znaša.
 Za oznanila plačuje se od štiristopne peti-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.
 Dopisi naj se izvolje frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12.
 Upravnštvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Njega Veličanstvu
cesarju
Frančišku Jožefu I.
ob Njega prihodu v Ljubljano
dné 7. maja 1895. leta.

ez prah in sip pot vodi Tvoj,
Prejasni car; rassute stene,
Pogubo, bedo brez premene
Na poti gledaš pred Seboj!...
Objokan narod naš v tem hipu
Stojí na prahu in posipu,
Naš narod, bedni ta trpin,
Stojí drhteč sred razvalin
Kot siromak, ki je izgubil
Vse, kar imel je, kar je ljubil...
Brez doma smo — — Ti sam pred leti,
Prejasnih dedov slavni Sin,
Zrl srečnejši ta dom si sveti
In sred veselih jasnih lic
V pozdrav si čul za klicem klic,
Zastave so se v zraku vile,
Molitve zate se glasile,
Udanosti so priče bile...
Teh dnij krasota in milina
Še zdaj nam neče iz spomina!
Brez doma smo, brez varne strehe,
In rod, ki se Ti klanja tod,
To siromakov le je rod,
Mirú potreben in utehe!
Glej dete, ki roké Ti proži,
Glej starčka, ženo in možá,
Vse bledih lic ihtí in toži,
A sredi tožeb in solzâ
Hvaležno vender se smehljá!
Smehljá se k Tebi... V ljutem časi,
Ko nas podsulo je gorjé,
Prošnjá se tisoč zate glasi
In zdušno vsako Te srcé,
Vsa množica ob Tebi vneta
Slaví Dobrotnika-Očeta!...

Zazvénal k Tebi v zlato mesto
O bedi naši glas je zlá:
Iz Tvojih rok za mesto zvesto
Podpora prva je prišla.
Še več: Ti, naš prejasni car,
Dospèl si sam med nas, kot oče
Dospè med deco, če vihar
Razsuje krov mu rodne koče,
Ti sam naš Oče in Vladar!
In po vseh groznih prejšnjih dneh
Na lice sili blažen smeh,
Veselja blésti sled v očeh!...
Brez doma smo!... A koder kroži
Nad carstvom Tvojim se nebó,
Brat bratu rešno roko proži,
Na pomoč nam hiti vsakdó,
In bratovske roké gradé,
Kar strla sila je zemljé...
To vzugled je Tvoj! In če roké
Odprl si Ti, če vsak med nami
Dobrotnost Tvojo zná, naš car,
Kakó s hvaležnimi solzami
Rok ne bi vzpel in za vsekdar
Iz duše dnà zvestobe ne bi
Prisegel, car dobrotni, Tebi?
Dà, tlak se ziblje pod nogami,
Strop se udaja, skala ruši,
A ko se trese, giblje vsé,
Ko vse se zgreza in majé:
Ljubezni té, ki v naši duši
Živí zaté, prejasni car,
Ne zruši nam noben vihar! — —
Med razmajánnimi zidovi
Pozdravljen, Oče in Vladar,
In Bog Tvoj príhod blagosloví! —

A. Funtek.

Iz proračunskega odseka.

Na Dunaju, 5. maja.

Potovalni učitelj za kmetijstvo na Koroškem. — Uravnavava voda v Vipavi. —

Goriške gospodarske stvari.)

Proračunski odsek deluje letos zelo počasi, prav tako, kakor oni, ki ve, da nima sile, ali ki se boji, da bi prišel prezgodaj do cilja. K večjemu po dve seji ima na teden in te izpoljuje z najraznovrstnejšo tvarino, samo ne s tisto, ki bi utegnila uzročiti rezko razpravo in kaliti mir mej koaliranimi strankami. V zadnji seji 3. maja so bile na vrsti nekatere peticije in resolucije k trgovinskemu ministerstvu, stroški za skupne zadeve in proračun ministerstva za kmetijstvo, izvzemši državne gozde in ravnike.

Pri tej priliki je prišel v razgovor tudi potovalni učitelj za kmetijstvo na Koroškem. Poslanec dr. Gregorčič je omenil, da vsled mnogostranskih in ponovljenih prošenj je dovolilo kmetijsko ministerstvo kmetijski družbi v Celovcu podporo z pogojem in v namen, da se nastavi na Koroškem potovalen učitelj za kmetijstvo, zmožen obeh deželnih jezikov, ki bi zahajal v razne občine po deželi ter razkladal ljudstvu pouk v kmetijstvu; in sicer vsakemu v njegovem maternem jeziku. Kmetijska družba je podporo sprejela ter nastavila učitelja, strokovnjaka v kmetijstvu in popolnoma večega deželnima jezikoma. S početka ga je družba pridno pošljala mej ljudstvo, katero ga je zvesto in z veseljem, pa tudi z uspehom poslušalo. Zadnje čase je pa premenila svoje postopanje. Potovalnega učitelja pridružuje v Celovcu ter mu odkazuje druga dela, in na potovanje pošilja svojega tajnika, ki ni več slovenskemu jeziku.

Kakor da bi to ne zadostovalo, opušča kmetijska družba naznaniti ljudstvu, kdaj bo shod v katerem kraju. Zato pribaja le malo ljudi k takemu pouku in še tisti, ki pridejo, nimajo od tega koristi ker ne razumejo nemškega govora. Dne 30. sept. je bil tak shod v Libeličah, katerega se je udeležilo z govornikom in žandarjem vred le 14 osob, večinoma iz Treiberga; nekateri so slučajno prišli v krčmo, kjer je bil govor. Na prošnjo poslušalcev je navzoč posestnik po svoji zmožnosti pretolmačil nekoliko govora na slovenski jezik. Jednako se je godilo v Goričah na Zili 7. oktobra, ko je imel isti tajnik do slovenskih kmetov nemški govor. Če pride izjemoma potovalni učitelj, ki je več slovenskemu jeziku, na deželo in je kmetom to znano, se zborejo vedno v obilnem številu in ga poslušajo z veliko pazljivostjo, kakor se je to zgodilo 11. oktobra v Ledenicah pod Jepo.

Govornik pozivlja vlado, naj dela na to, da se bo potovalni učitelj rzbil za to, za kar je postavljen, da se bo res pošiljal mej kmete ter da se bo naznanjal njegov prihod vselej o pravem času. Ako se kmetijska družba noče posluževati v ta namen slovenskega lista „Mir“, ki je močno razširjen mej ljudstvom, naj naznanja poučne govore ali predavanja vsaj v uradni „Celovčanki“, kakor je izjavil tudi shod zaupnih mož v Celovcu dne 24. oktobra pret. leta. Drugače bi se moralo misliti, da oni družbi ni toliko za kmetijski pouk, kolikor za ponemčevanje.

Poslanec dr. vitez Rainer se na to oglaši ter pravi, da se ujema s predgovornikom, v kolikor priznava spremnost potovalnega učitelja za kmetijstvo na Koroškem, a v drugem da mu mora oporekati. Ako je dotičnik nastavljen kot učitelj, ne izključuje to, da bi se ne smel rabiti tudi za druga dela in da bi ga o takih prilikah ne smel namestovati v poučnih govorih drug mož, ki je v kmetijstvu prav dobro poučen. Kmetijska družba ne opušča naznaniti občinam, kje in kedaj ima biti poučni govor, in sicer dela to po svojih „gauverbände“ in „gauvorstände“. Ker se je pa predgovornik pritožil v tem oziru, je mogoče, da se bodo zanaprej naznanjali taki govorji tudi v uradnem listu. Kar se tiče jezikov, meni govornik, da koroški Slovenci so sploh in z malimi izjemami nemškemu jeziku toliko veči, da morejo umeti predavanja v nemškem jeziku bolje, nego v novoslovenskem.

Poslanec kanonik Klun je zavrnil predgovornika, v kolikor je trdil, da koroški Slovenci razumejo bolje nemški, nego novoslovenski jezik. Omenil je, da prav v Celovcu ima sedež družba sv. Mohora, ki šteje letos 71.000 udov in razpošlje mej slovensko ljudstvo nad 400.000 knjig; da koroški Slovenci so razmeroma jednakost zastopani v

tej družbi, kakor Slovenci iz drugih dežel; da koroški Slovenci razumejo prav dobro knjige, katere berejo, in prav tako list „Mir“, ki je pisan v istem jeziku in mej narodom močno razširjen. Kar se pa tiče razlike mej ljudske govorice in pismenim jezikom, mora reči, da je ta razlika veliko večja pri Nemcih, nego pri Slovencih.

Minister grof Falkenhayn pravi, da na opetovane in mnogostranske prošnje je silil na to, naj se imenuje potovalni učitelj za kmetijstvo na Koroškem, in da vkljub mnogim zaprekam in velikemu nasprotovanju je to dosegel. Hotel je, naj dobivajo tudi Slovenci pouk v kmetijstvu v svojem jeziku, katerega gotovo bolje umejo, nego kateri drugi. Predsednik kmetijske družbe v Celovcu se je o tem koraku pohvalno izrazil in rekel, da od kar je nastavljen potovalni učitelj, je mej deželnima narodoma mir, ker ni več pritožb, da bi kateri ne dobivali pouka. Take pritožbe, kakeršne je izrazil danes poslanec dr. Gregorčič ministru, niso došle; če mu pa pridejo in se mu pokažejo utemeljene, tedaj bo zahteval, da naj se potovalni učitelj v resnici za to rabi, za kar je bil nastavljen, da namreč prieja poučne govore o kmetijstvu v raznih občinah po deželi. Tako je bila končana ta zadeva za zdaj.

(Konec prih.)

Katastrofa

Nova sunek.

Sinoč ob 1/2. ura se je primeril dosti močan sunek, okoli 2. ure ponoči pa precej rahel.

Darila.

Mestnemu magistratu ljubljanskemu došla so nadalje sledeča darila: administracija časopisa „Agramer Zeitung“ nabranih 124 gld. 50 kr.; g. Leopold Schwentner v Brežicah (po gospodu Ivanu Hribarju) 75 gld.; uredništvo „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani nabranih 508 gold. 13 kr.; gospod J. Scheftel na Dunaju 50 gld.; gosp. Anton Kosi v Središču na Štajerskem 5 gld. 15 kr.; gospoda Miniberger & sin v Volinu 10 gld.; občanska založna v Olomucu 30 gld.; neimenovan v Judenburgu 2 gl.; kotarska oblast v Samoboru na Hrvatskem 250 gl.; mestni urad v Jičinu 100 gld.; gosp. Ivan Šutej v Jelendolu 36 gl.; uredništvo časopisa „Neues Wiener Tagblatt“ 5 gld.; mestna hranilnica v Velikem Mesiču 50 gld.; administracija časopisa „Brünner Zeitung“ 3 gld. 40 kr.; gosp. Štefan Habe v Gočah 20 gld.; g. Fran grof Sziheny v Somogy 100 gld.; mestno županstvo v Planici 29 gld. 35 kr.; mestno županstvo v Nimburgu na Češkem 210 gld.; gospa Karolina Mayer v Vipavi 100 gld.; malostranska založna v Pragi 100 gld.; neimenovan v Tuhovu 10 gld.; Ajdoveci in Šturi 36 gld. 20 kr.; administracija „Narodnih Listov“ v Pragi nadaljnjo zbirko 115 gld. 27 kr.; g. Jakob in gospa Alojzija Kokajl in gg. Andrej in Matevž Rozman 20 gld.; g. Josip Meller v Trstu 50 gld.; g. Fran Pavliček v Hvalšinu 5 gld.; gospodarsko društvo v Škednji pri Trstu 50 gld.; županstvo v Velikih Laščah 100 gld.; g. E. Glanzmann v Tržiču 100 gold.; predilnica in tkalnica v Tržiču 300 gld.; uredništvo časopisa „Čech“ v Pragi nabranih 163 gld. 50 kr.; delniška hranilnica v Križevcih 100 gld.; meščanska pivovarna v Plznu 300 gld.; Cirilo-metodejska založna v Brnu 100 gld.; g. dr. Aleksander Toldt v Celji 105 gld.; narodna čitalnica v Križevcih 168 gld. 70 kr.; mestni svet v Olomucu 200 gld.; županstvo Nusle-Pankrac na Češkem 50 gld.; g. Miroslav Zacher v Draždanih 5 gl. 97 kr.; gospodje častniki 17. pešpolka v Celovcu 200 gld.; g. prof. Louis Leger v Parizu nabranih 21 frankov; klub „Austria“ v Neu-Raussnitz 8 gld. 3 kr.; g. Karl Andreas v Grabštajnu 2 gld.; županstvo v Metliku 50 gld.; županstvo v Gočah 36 gld. 86 kr.; g. Viljem Cvitaš v Samoboru 5 gld.; županstvo v Idriji 500 gld.; g. A. Pogačar, c. in kr. konzul v Port-Saidu (po Creditanstalt für Handel und Gewerbe na Dunaju) 500 gld.; g. J. Schneider v Zagrebu 70 gld.; gosp. Miroslav Anžlovar v Boljuncu 40 gld.; g. F. Perg v Trstu 50 gld.; g. Ferdinand Rudović v Zagrebu 10 gld.; gg. dr. Robert Siebenschein in M. Bastaić v Zagrebu (po gospodu dr. Vidriču) 5 gld.; bralno društvo pri sv. Ivanu v Trstu 150 gld.; administracija časopisa „Agramer Zeitung“ vnovič 14 gold. 5 kr.; vodstvo hranilnice v Kostelcu 25 gld.; administracija časopisa „Politik“ v Pragi vnovič zbirko 82 gld. 84 kr.; administracija časopisa „Narodne Novine“ v Zagrebu nadaljnjo zbirko 21 gld. 60 kr.; uredništvo časopisa „Neues Wiener Tagblatt“ zbirko

156 gld.; administracija časopisa „Reichspost“ na Dunaju zbirko 31 gld.; prva dolenjska posojilnica v Metliki 100 gld.; člani kmetijske podružnice v Loškem Potoku 20 gld. 25 kr.; županstvo v Kobarišu 80 gld.; županstvo v Šempazu 100 gld.; okrajni odbor v Liban na Češkem 50 gld.; okrajni odbor v Pribramu 100 gld.; mestno županstvo v Smihovu 300 gld.; kotarska oblast v Zagrebu 25 gl. 51 kr.; občanska založna v Bohdancu 25 gld.; češki četrtnarski spolek v Brnu 100 gld.; g. Avgust Breuer v Arco 50 kr.; g. Fran Semenič na Dunaju 2 gld.; g. L. Polcar v Prerovu 30 gld., g. Anton Ninetič v Raču 8 gld.; g. Andrej Gabršček, urednik in tiskar v Gorici, nadaljnjo zbirko 125 gld. 70 kr.; g. Henrik Grignaschi v Gradežu 106 gld. 20 kr.; č. gosp. A. Ašker, kaplan v Velenji 5 gld.; g. Leopold Kern na Dunaju 200 gld.; g. Josip Gruber, vnovič 3 vredne kruha; g. Ferdinand Roš, župan v Trbovljah, zbirko 112 gld. 50 kr.; pevsko društvo „Danica“ v Kraljevici 38 gld.; č. g. Karol Huth, župnik v Zagrebu, 25 gld.; administracija „Edinosti“ v Trstu zbirko 113 gld.; Goriška ljudska posojilnica 100 gld.; g. Janez Saje v Št. Jerneji 2 gld.; administracija časopisa „Hlas Naroda“ v Pragi zbirko 94 gl. 55 kr.; Volapük-Club v Gradcu 17 gld.; mestni svet v Iglavici 100 gld.; g. M. Tönnies v Nabrežini 52 gl. 95 kr.; gospa Gizela Hauswirth na Dunaju 7 gld.; gospoda Herman Kramar in Aleksander Fröhlich v Zagrebu 10 gld.

Uredništvo našega lista so poslali: Sl. čitalnica v Tolminu (po g. And. Vrtovcu) 30 gld. kot dohodek ponovne čitalniške veselice dne 1. t. m.

— G. Pokorn v Voloski 24 gld. 8 kr., darovanih po Volapükovcih (po odbiti poštnini); darovali so: Volapükovsko društvo v Vorarlbergu 7 gld. 50 kr.; volapükovci gg. Ign. Hasberg v Kölnu — 25 mark (14 gld. 93 kr.) Rojanowsky v Wiesbadenu 1 marko (60 kr.); Rosenberger v Peterburgu 1 rubelj (1 gl. 30 kr.) — Gospa Avgusta Kranjc, veleposestnika soproga iz Št. Ilja pri Velenji 10 gld., nabранo na odhodnici g. Ivanu Resmanu v čast v Velenju dne 4. maja pri g. Ježovniku. — G. dr. Kaisersberger, c. kr. okr. zdravnik v Črnomlju 5 gl. — G. prof. dr. Glaser v Trstu 5 gld. — G. J. Bergant, c. in kr. podčastnik ladije „Kaiserin Elizabeth“ v Pulji 1 gl. za trpeče rojake. — Skupaj 75 gld. 8 kr.

Iz permanentnega odseka.

V sinočni seji permanentnega odseka naznani je župan Grasselli program današnjega cesarjevega boravka v Ljubljani. Zbrani občinski svet z županjem na čelu pričakoval bode Njega Veličanstvo pred mestno hišo, kamor dospe cesar okolo 5. ure popoludne. Občinskemu svetu pridružila se bodo trgovska in obrtna zbornica ter pomožni odbor za Ljubljano in okolico. Glede lažnjivih poročil v nekaterih vnanjih listih, da se glede razdeljevanja podpor strankarski postopa, naglašal je župan, da mu ni znano ničesar, kar bi moglo dati povod takim obžalovanju vrednim poročilom. Mestni magistrat postopal bode tudi odslej popolnem objektivno ter se brez vsakega razločka jednakozira na one, ki so podpore v resnici potrebni. Konečno dovolil je odsek zopet zgradbo nekaterih privatnih barak.

Komisjsko pregledovanje poslopij

Glasom komisjskega zapisnika treba bode menda tudi deželni dvorec popolnoma podreti. Poslopje je v vseh traktih hudo poškodovano, posebno pa je trpel trakt proti Kongresnemu trgu. Ker je zidovje sploh tako razpokano in poškodovano, da bi rekonstrukcija bila predraga, izrekla je komisija, da pač ne kaže druzega, nego poslopje podreti in zgraditi nov deželni dvorec. Na sv. Petru cesti št. 25 podreti je pri Karoline Treo hiši trakt na dvorišču.

Ljudska kuhinja.

Na troške kranjske hranilnice se je v ljudski kuhinji razdelilo dne 4. maja 2890 porcij, dne 5. maja 723 porcij, dne 6. maja pa 694 porcij juhe, mesa, prikuhe in kruha.

Cerkvena darovanja.

Nekoliko darovanj za Ljubljano in okolico se je vršilo. Pri nedeljskih darovanjih 5. t. m. zbral se je samo v Boh. Bistrici, vsled toplega pripomorečila tamošnjega gosp. župnika 70 gld. Res glinjivo je gledati kmete možake in žené, ki kljub svojemu znojnemu trudu sami trpe pomankanje, vendar veselim srcem nesó okolu oltarja za ponesrečene brate, če ne več vsaj kak prav od ust prigran grošiček. Ti darovi naših trpinov in kme-

to v naj bodo ostalem premožnejšemu slov. svetu v vzpodbubo. Ljubljana in oklica pa naj v tem živem in odkritosčnem sočutju dobita novega poguma!

Odsek za nabiranje milodarov za ponesrečene po potresu

se je ustanovil v Ribnici, ter bode pobiral po vsej ribniški dolini milodar.

Pobiranje milodarov v Trstu.

V nedeljo se je v vseh tržaških cerkvah po propovedih naznalo, da se nabirajo milodari za nesrečne brate v Ljubljani po vseh zakristijah. Dolžnost vseh družih srečnejih po potresu ne hudo prizadetih mest, kakor je tudi Trst, je ta, da pomagajo ubogim, po potresu silno poškodovanim prebivalcem Ljubljane in Kranjske sploh.

Hrvati za Ljubljano.

Akadem. društvo „Zastava“ v Zagrebu bode priredilo v četrtek dne 9. t. m. v prostorih hrvatskega doma akademijo na korist po potresu prizadetim Ljubljancam. Sodelovala boda društveni pevski in tamburaški zbor, nekateri člani opere in cela vojaška godba 53. pešpolka. Gosp. Krnic bode deklamoval Stritarjevo „Slovensko Lisbono“ v hrvatskem prevodu. Poziv pravi mej drugim: „Nadejati se je, da se občinstvo glavnega mesta Zagreba mnogobrojno odzove vabilu, ter na ta način izvrši svojo dolžnost proti posestrimi Ljubljani, ki se je upravo krasno obnesla, ko je jednaka nezgoda zadeila mili nam Zagreb“. — Koncert „Jadranske vile“ na Sušaku pri Reki je vrgel 335 gld. 10 novč. dohodka. — Hrvatski listi nadaljujejo še vedno izkazovati došle milodare za po potresu prizadete slovenske brate. — Nadškofski ordinariat Vrhbosanski je izdal poziv, ki s prav toplimi besedami popisuje veliko nezgodo, ki je zadeila slovenske brate na Kranjskem, katerim je treba priteči na pomoč. To tem bolje, da se s tim pokaže zahvalnost za plemenito njihovo požrtvovalnost, ki je vrhbosanski škofiji podarila krasne zvonove za prestolno cerkev srca Jezusovega. Ordinariat želi, naj se jedno nedeljo ali praznik v maju določi nabранa miloščina za po potresu prizadete in naj se teden preje po cerkvenem obredu ljudstvo pouči o veliki potrebi ponesrečenih in o dolžnosti zahvalnosti.

V Ljubljani, 7. maja.

Davčna reforma. Dosedaj je zbornica poslancev rešila dve poglavji davčnega zakona. Rešiti je sedaj še 162 paragrafov. Že dunajski „Vaterland“ dvomi, da bode mogoče rešiti to predlogo še v letošnji sesiji, ker mora vsekako kmalu budget priti na vrsto. Tudi pridejo šele težje stvari pri davčnem zakonu na vrsto, kakor Dipaulijev predlog in rentni davek. Mi sploh nimamo že dosti upanja, da bi zbor ta zakon rešil. Nekateri levičarji bodo pač priganjali, da bi petakarje pripravili ob volilno pravico. Če se pa jim to ne posreči, bode pa tudi levica zgubila precej naudušenja za davčno reformo.

Nemški značaj Brna v nevarnosti. Poslednji čas se po nemških listih posebno taji, da se v Brnu jako muože Slovani. Prihajajo vedno češki posli, češki delavci in obrtni pomočniki. Tako se število Slovanov vedno množi in bati se je, da Brno zgubi svoj dosedanji nemški značaj. Da se to prepreči, priporočajo listi, da bi po nemških krajih vsa nemška društva delovala na to, da bi ljudje hodili rajši v službo v Brno, ne pa na Dunaj. Mi dvomimo, da bi ti sveti kaj pomagali.

Parcijelno prenovljenje angleškega ministerstva. Govori se, da ministerski predsednik Rosebery kmalu odstopi in ministersko predsedstvo prevzame zakladni kanceler Harcourt. Rosebery že dolgo ni zdrav in se bode zatorej umaknil političnemu življenju. Konservativci se nadejajo, da se v prenovljeno liberalno ministerstvo ne bode dolgo držalo. Pri dveh dopolnilnih volitvah so namreč zadnji čas zmagali konservativci. To je pa občuten udarec za vlado, ki ima že jako neznatno večino.

Vzhodna Azija. Mislijo se je že, da Kitajci ne bodo ratifikovali mirovne pogodbe z Japonsko sklenjene, ko so ugovarjale proti njej tri evropske vlasti. Kitajci bi se bili nekoliko zanašali na rusko pomoč, ko je jim Rusija svetovala, naj ratifikacijo še odlože. Novejša poročila pa potrjujejo, da je kitajski cesar že sklenjeni mir potrdil. Kitajci torej niso imeli dosti upanja na kako evropsko pomoč. Slutili so, da jim še svropske države kaj vzamejo, ako se bode vrejenje stvari zaučevalo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 7. maja.

— (Vojni minister v Ljubljani.) Danes zjutraj pripeljal se je vojni minister pl. Krieghammer z brzovlakom v Ljubljano, ter si dopožudne v spremstvu kornega poveljnika barona Reinländerja — ki se je bil že včeraj pripeljal v Ljubljano —, tukajnjega divizionarja Hegeduša in mnogih višjih častnikov ogledal po potresu poškodovana vojaška poslopja in mesto sploh. Ogledal si je tudi natančno deželno bolnico, šel skozi vse sobe in končno rekel: „Laibach sieht aus wie eine bombardierte Stadt“.

— (Posebna izdaja našega lista.) Povodom cesarjevega obiska priredimo nocoj posebno izdajo našega lista. Posebna izdaja izide ob 7. uri zvečer in prinese popis cesarjeve vožnje po Ljubljani.

— (Novo poslopje „Glasbene Matice“.) Odbor „Glasbene Matice“ je po dogovoru s stavbinskimi večaki sklenil, da ne podere samo zadnjega trakta hiše v Gospodskih ulicah nego tudi sprednjo hišo, ter da gradi vse poslopje popolnoma iz nova. Tako si bode „Glasbena Matica“ postavila vsem potrebam zadoščajočo zgradbo.

— (Semenj v Ljubljani.) Na včerajšnji se menj se je prignal 804 konj in volov, 280 krav, 43 telet, skupaj 1127 glav. Kupčija je bila srednja in ker se je prignal malo volov, je bila njih cena visoka. Kupčija za konje in krave je bila živahnejša.

— (Pogreb župnika Mesarja.) Piše se nam z Bohinjske Bistrice dne 6. t. m.: Nepozabljivega nam župnika Mesarja pokopali smo danes v Šmartnem pri Kranju. Pogreb bil je veličasten, vreden najpopularnejšega kranjskega župnika. Okoli 40 duhovnih sobratov in lepo število naših postavnih bohinjskih možakov skazalo je zadnjo čast „bohinjskemu očetu“. Opazili smo tudi dež. glavarja. V cerkvi govoril je g. dekan Mežnarec, opisujči ravnega jekleni značaj, njegovo delo in trpljenje. Na grobu zapeli so Šmartinski pevci dva zborov v slovō. Videlo se je ljudstvu, kako se težko poslavljajo od svojega dobrotnika, ki si je zanj pridobil posebno na gospodarskem polju neprecenljivih zaslug. Pokojnik bit je jeden prvih, ki so pričeli delati za gospodarsko osvobojenje našega naroda, katero se je v letih našega političnega preporoda le preveč puščalo v nemar — tako, da je sedaj marsikatera stvar prav po nepotrebem v nasprotnih rokah. Župnik Mesar je tako rekoč oživel Bohinj. Stvar Bohinjev je sedaj, da vztrajno in umno nadaljujejo pričeto delo umrlega, organizacijo svojih „sirarskih zadrug“, njim samim v največjo korist. Svojemu tridesetletnemu neumornemu delovanju v Bohinjski Bistrici postavil je župnik g. Mesar sam najveličastnejši spomenik — novo in krasno župno cerkev, kakoršen je malo na Kranjskem. Poleg vseh možnih lepih lastnosti, katero so krasile župnika Mesarja, bil je deželnai poslanec Mesar tudi jeden onih starih resnih mož, ki si želé nazaj lepe dneve naše nekdanje sloge. Pokoj njega blagi, plemeniti duši!

— (Učiteljsko društvo kranjskega kraja) bo dne 9. t. m. dopoludne ob 10. uri zborovalo v Kranji.

— (Zdravstveno stanje) Za otrpenjem tilnika sta v Rodnah in v Žerovnici samo še dva bolnika. — Izmej 18., za vratico v Javorniku zbolelih otrok jih je 5 umrlo, 7 ozdravelo, bolnih pa je še šest. — Osepnice so se začele zopet bolj širiti po kočevskem okraju. V raznih vaseh je 28 bolnikov. Glede na to so se v okuženih vaseh začele staviti koze vsem, ki jih še nimajo stavljenih, zopet stavile pa se bodo vsem šolskim otrokom nad 10 let starim in drugim osobam.

— (Občinske volitve v Ljutomeru.) Pri občinskih volitvah v Ljutomeru, ki so se vrstile v soboto, zmagala je narodna stranka v tretjem razredu, nemška pa v prvem in drugem.

— (Narodni dom v Brežicah.) Posredovanjem dra. Dečka kupila je „posojilnica v Brežicah“ znani Klembasov hotel iz zapaščine g. Friča za 22.500 gld. Ta hiša, jedna najlepših v Brežicah, stoji sredi mesta, ima lepe sobe za goste, obsežno dvorišče, vrt in veliko krasno dvorano. S tem so narodnim društvom zagotovljeni za vedno jako lepi in primerni prostori. Brežiški narodni dom je že tretji na Štajerskem: prvi je v Ptuj, drugi v Šoštanj, a kmalu se jim pridruži še jeden, najlepši in najvažnejši — v Celju.

— (Cepljenje trt.) Dne 8. t. m. predpoldne bo v Šmarji v ondotnem nasadu pouk o pomladanskem cepljenju trt, dne 10. pa zboruje celjsko vinarsko društvo v Petrovčah in bode tam strokovnjak g. Matijašič poučeval o cepljenju ameriških trt.

— (Slovenska gasilna društva na Štajerskem in hrvatski „Vatrogasec“.) Odbor prostovoljnih gasilnih društev v Ljutomerskem okrožju je proglašil zagrebški list „Vatrogasec“, ki ga

izdaje gosp. Vaclav Majer, za službeno glasilo teh društev.

— (Slovensko društvo v Gradci) Štajersko namestništvo je z odločbo z dne 25. aprila potrdilo ustanovitev „slovenskega izobraževalnega in zavrnega društva „Edinost“ v Gradci“. Društvo je namen izobraževati svoje člane, skrbeti za zavaro in gojiti družabno življenje. Ta svoj namen bode obsegalo s čitalnico, gojenjem petja in glasbe, s predstavljanjem dramatičnih iger, predavanji in veselicami. Redni člani morejo biti Slovenci, stanujoči v Gradi ali njega okolici. — Ker je to društvo za graške Slovence največjega pomena, je priporočamo prav toplo v podporo. Ustanovnina znaša 10 krov, podpornina na leto 4 krovne. Občni zbor društva „Edinost“, na katerem bo voliti predsednika in odbor, se bo vršil v nedeljo, dne 12. maja ob 4 uri popoludne v restavraciji g. J. Severja (Zum Steinzer) Bürgergasse št. 4, kjer — v prvem nadstropju — se nahaja društvena čitalnica.

— (Razpisane službe.) Na jednorazrednici v Tržiču pri Mokronogu mesto učitelja in voditelja z letno plačo 500 gld., funkcijsko priklado 30 gld. in prostim stanovanjem. Prošnje do dne 20. maja okr. šolskemu svetu v Krškem. — S početkom šolskega leta 1895/96 mesto definitivnega glavnega učitelja za prirodopis kot glavni in matematiko in prirodoznanje kot stranski predmet z nemškim in slovenskim poučnim jezikom na c. kr. učiteljišči v Ljubljani in mesto začasnega glavnega učitelja za zemljepisje in zgodovino z nemškim poučnim jezikom na ženskem učiteljišči. Prošnje do dne 30. maja deželnemu šolskemu svetu v Ljubljani. Mesto okrajsko-sodnega pristava pri okr. sodišču v Ljutomeru, eventualno pri kakem drugem okr. sodišču. Prošnje do dne 15. t. m. predsedstvu okrožnega sodišča v Celji — Pri okr. sodišču v Vičavi mesto okrajskega sodnega pristava s službovanjem pri okr. sodišču v Krškem v IX. čin. razredu. Prošnje do dne 16. t. m. predsedstvu okrožnega sodišča v Novem mestu.

* (Nesreča na železnici) Dne 1. maja sta trčila skupaj na Krakovski železnici pri postaji Bohnia v Galiciji dva vlaka. Raujeah je bilo 21 oseb.

* (Nova železnica v Bosni) Dne 1. maja se je odprla nova železniška proga Dolnji-Vakuf-Jajce, dolga 33,7 km. Začelo se je graditi lansko poletje. S to progo imata Bosna in Hercegovina zdaj 747,739 km železnic.

* (Izbruh vulkana) Iz Guadalajare v meksički državi Jelisco se poroča, da je začel bruhati ognjenik Colima lavo in pepel ter je preučročil veliko škodo na poljih in uničil žetev. Prestrašeni prebivalci beže, boječ se, da jim lava ne opustoši tudi bivališč.

* (Stara dušica) Westminsterski škop je tako kratkovid, tako da brez naočnikov nikogar ne spozna, ima pa to slabost, da hoče po sili prikriti svojo kratkovidnost. Te dni je pri neki slavnosti pristopil nekdo k njemu in mu rekel: „Moja mati vas prav srčno pozdravlja“. Škop ni spoznal, kdo ž njim govori, in rekel je dobrodušno: „Tako? Kaj je še živa, stara dušica? Pazite nanjo, dobra mati je največji blagoslov.“ Šele ko je odšel, mu je jeden spremjevalcev povedal, da je govoril s princem Waleškim in da je „staro dušico“ imenoval — angleško kraljico.

Slovenci in Slovenke! ne zabitte
družbe sv. Cirila in Metoda!

Darila:

Uredništvo našega lista je poslal:

Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospod Ignacij Gruntar, c. kr. notar v Ribnici 20 krov namestu vence na krsto vzornemu narodnemu delavcu gosp. nadučitelju Vojtehu Ribnikarju. — Živio rodoljubni darovalec in njega nasledniki!

Knjizevnost.

— „Slovenski Svet“ ima v št. 18. naslednjo vsebino: Delavski praznik in program; Amicus Plato; Dijaški poberki; Caričinja odsreba; Dunajsko pismo; Dopisi; Ogled po slovenskem svetu; književnost.

— „Vienac“ ima v št. 18. naslednjo vsebino: Gj. Arnold: Zdenki; V. Stršen: Kad je čovek bolestan; L. N. Tolstoj: Gospodar i sluga; B. Inhof: Dr. A. Tresić-Pavičić nove pjesme; Bošnjak: Sarajevo; R. Horvat: Zašto se održa bizantinsko carstvo, dok propade zapadno rimsko carstvo; H. Taine: Filozofija umjetnosti; Listak; Ilustracije: Gradnja novoga hrvatskoga glumišta; Velika neprilika.

Brzojavke.

Dunaj 7. maja. Cesar je z lastnoročnim pismom naznani grofu Kalnokyju, da njegove demisije ne vzprejme.

Dunaj 7. maja. S cesarjem se je danes odpeljal v Ljubljano in v Pulj tudi ogerski minister Josika.

Ceneno domače zdravilo. Za uravnavo in obranitev dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletij dobroznanega, pristnega „Moll-ovega Seidlitz-praska“, ki se dobi za nizko ceno in kateri upliva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna škatljica 1 gld. a. v. Po poštem povzetji razpošilja ta prasek vsak dan lekar A. MOLL, e. in kr. dvorni zalagatelj na DUNAJI, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. 1 (4-7)

Umrli so v Ljubljani:

3. maja: Stanko Klopčaver, sprevodnikov sin, 7 dni Resljeva cesta št. 27.

V deželnih bolnicah:

29. aprila: N. Aljaž, dekle sin, mrtvorojeni deček.
30. aprila: Ivan Bitenc, mesar, 40 let.
1. maja: Ivan Dolinar, prosjak, 60 let.
2. maja: Ivanka Orešnik, duinjarjeva žena, 73 let.

Meteorologično poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močrina v mm.
6. maja	7. zjutraj	742.5	10.5°C	sl. svz.	obl.	0.00
	2. popol.	741.5	18.7°C	sl. vzh.	obl.	
	9. zvečer	741.8	14.8°C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 11.0°, za 1.1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 6. maja 1895.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	151 gld.	75 kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	198	50
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	132	50
Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. list.	121	75
Kreditne srečke po 100 gld.	199	—
Ljubljanske srečke.	—	—
Rudolfove srečke po 10 gld.	24	50
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	172	25
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	479	—
Papirnatni rubelj	1	31

Potrtim srcem javljamo vsem sorodnikom, priateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljeni oče, oziroma last in ded, gospod

dr. Karol Viditz

vpojeni c. kr. višjega deželnega sodišča svetnik

dné 6. maja 1895 opolunoči, po mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 71. letu svoje dobe, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb bude v sredo dné 8. maja 1895 popoldne ob 6. uri iz Gledaliških ulic št. 1. (608)

V Ljubljani, dné 7. maja 1895.

Avgust Viditz, inspektor železnice v Sarajevu, sin. — **Amalija Gutman** roj. **Viditz Ema** Viditz, hčeri. — **Viktor Gutman**, Lloydov kapitan, zet. — **Viktor Gutman**, unuk.

C. kr. glavno ravnateljstvo avstr. drž. železnic

Izvod iz voznega reda

valiavnega od 1. majnika 1895

Nastopno omenjeni prihajajoči in odhajajoči vlaki so v predtevropskem času. Srednjoevropski čas je krajnji čas v Ljubljani za 9 minut naprej.

Odhod iz Ljubljane (juž. kol.)

Ob 12. uri 5 min. po noči osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, čes Selzthal v Ansees, Ischl, Gmunden, Solnograd, Stay, Linc, Budjevo, Plzen, Marijine vare, Eger, Karlove vare, Francova vare, Prago, Lipšico, Dunaj via Amstetten.

Ob 6. uri 10 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 7. uri 10 min. zjutraj osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Dunaj, čes Selzthal v Solnograd, Dunaj via Amstetten.

Ob 11. uri 50 min. dopoludne osebni vlak v Trbiš. Pontabel, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Ljubno, Selzthal, Solnograd.

Ob 12. uri 55 min. dopoludne mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 4. uri popoldne osebni vlak v Trbiš, Beljak, Celovec čes Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell na Jezeru, Inomost, Bregno, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budjevo, Plzen, Marijine vare, Eger, Francova vare, Karlove vare, Prago, Lipšico, Dunaj via Amstetten.

Ob 7. uri 20 min. zvečer mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Prihod v Ljubljano (juž. kol.)

Ob 8. uri 52 min. zjutraj osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipšico, Prago, Francova varov, Karlovih varov, Eger, Marijine varov, Plzen, Budjevo, Solnograd, Linc, Steyr, Gmunden, Ischl, Aussee, Ljubno, Celovec, Beljaka, Franzenfeste, Trbiš.

Ob 8. uri 19 min. zjutraj mešani vlak v Novo mesto, Kočevje.

Ob 11. uri 26 min. dopoludne osebni vlak v Dunaju via Amstetten, Lipšico, Prago, Francova varov, Karlovih varov, Eger, Marijine varov, Plzen, Budjevo, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Genevo, Pariz, Steyr, Linc, Gmunden, Ischl, Budjevo, Plzen, Marijine vare, Eger, Francova vare, Karlove vare, Prago, Lipšico, Dunaj via Amstetten.

Ob 9. uri 32 min. dopoludne mešani vlak v Kočevje, Novo mesto,

Ob 4. uri 55 min. popoldne osebni vlak v Dunaju, Ljubljano, Selzthal, Beljak, Celovec, Franzenfeste, Pontabla, Trbiš.

Ob 9. uri 25 min. zvečer mešani vlak v Kočevje, Novo mesto.

Odhod iz Ljubljane (drž. kol.).

Ob 7. uri 23 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 8. " 05 " popoldne :

Ob 10. " 10 " zvečer :

(slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Prihod v Ljubljano (drž. kol.).

Ob 6. uri 56 min. zjutraj v Kamnik.

Ob 11. " 15 " dopoludne :

Ob 6. " 20 " zvečer :

(slednji vlak le ob nedeljah in praznikih.)

Kupiti želim

dobro ohranjeno

mostno tehnicco

z vso pripravo, ki vleče 5000 kil ali več.

Ponudbe naj se pošljajo upravnemu „Slovenskemu Narodu“. (534-3)

Grozni dnevi

potresa v Ljubljani.

Opisani od očivida s 5 ilustracijami.

Cena 25 kr., po pošti 27 kr.

Das Erdbeben von Laibach

und seine Ursachen

od dr. Rudolf Hoernesa.

Cena 30 kr., po pošti 33 kr.

Novye muzikalije:

Slovenski citrar.

Stev. I. Pozdrav slovenskim citrarem 40 kr. Stev. II. Na vasi 45 kr., po pošti 3 kr. več.

J. GIONTINI

knjigar v Ljubljani. (578-2)

Turbina

čisto nova, prav nič rabljena, na tri metre vodnega pada, prav pripravna za vodno žago, in

Vsake vrste stroji

se dobe takoj po nizki ceni pri

E. Šimnicu v Kranju. (542-3)

Novozidana vila.

Jednonadstropna vila z 9 sobami, s pritiklino in vodnjakom, južna lega, s stolpom, s katerega je lep razgled, proti severu zaščitena z vinogradom, prav blizu Maribora na Dravi, 25 minut od južnega kolodvora oddaljena, se pod uglednimi plačilnimi pogoji načeneje in proste roke prodaja ali pa za več let dà v najem. — Dopsi blagovljivo naj se poslati pod „Nova vila“ Gaußner-jevi anonimi ekspediciji v Mariboru. (588-1)

Za stavbinske mojstre!

Opekarna v Razvanju, pošta Hoče pri Mariboru, proda od 1. pr. m. naprej vsak dan

štiri vagone opeke za zid

in vsak drugi dan

1 wagon navadnih strešnikov po nizki ceni. (587-1)

Delavke

z zdravimi zobmi in močne postave se tako vyprejmò v tvornici za užigalice na Štajerskem. Dober zasluzek, prosto stanovanje. Ponudbe s podatki glede starosti in rodbinskih razmer naj se pošljejo na vodstvo tovarne za užigalice v Deutschlandsbergu na Štajerskem. (570-3)

Lekarna Trnkóczy, Dunaj, V.

Sirup iz planinskih želišč

tudi

prśni, pljučni in kašljev sok

imenovan, prirejen iz planinskih želišč in lahko raztoplji- vega vapnenega železa.

Steklenica z navodilom o porabi 56 kr., 12 steklenic 5 gld.

Dobiva se pri (1230-28)

Ubaldu pl. Trnkóczy-Ju

lekarnarju v Ljubljani.

Pošilja se z obratno pošto.

Lekarna Trnkóczy v Gradci.

Cement

železniške šine, štorje za obijanje stropov

železo za vezi in traverze

železno, cinkasto in pocinkano ploščevino

kovanje za vrata in okna

sploh vse, kar se potrebuje za stavbe

priporočata po jake nizkih cenah. (501-6)

STUPICA & MAL

trgovina z železnino in špecerijskim blagom

Marije Terezije cesta št. 1, v Ljubljani.

Štajersko deželno zdravilišče

Rogatec-Slatina.

Postaja južne železnice Poljčane. Sezona od 1. maja do 1. oktobra.

Pivno in kopelno zdravljenje in zdravljenje s sirotko in električno.

Prospekti razpošilja ravnateljstvo.

Svetovnoznanne kiselice, sodržajoče Glauber-jevo sol, priporočevane od prvih medicinskih avtoritet pri boleznih prebavnih organov in dihal, in sicer:

Tempeljski vrelec kot najboljša osvežujoča piča.